

Paskutinėje šiais metais Europos Parlamento (EP) narių savaitės apžvalgoje iš Strasbūro, europarlamentarai Andrius Kubilius ir Rasa Juknevičienė aptarė svarbiausias temas, susijusias su Rusija bei politine situacija Lietuvoje.

Vienas esminių šios savaitės įvykių, R. Juknevičienės nuomone, – Sacharovo premijos įteikimas Rusijos opozicijos Putino režimui lyderiui, kovotojui prieš korupciją Aleksejui Navalnui. Apdovanojimą į EP atsiimti atvyko jo dukra Darija Navalnaja ir jo bendražygiai Leonidas Volkovas ir Kira Jarmyš. Dukros apdovanojimo atsiėmimo metu pasakyta kalba buvo sutikta labai gerai, joje paliesta daug svarbių aspektų, apie kuriuos kalba ir EP nariai.

„Buvo keliamas svarbus klausimas, ko reikia Europai: pragmatikų, kurie sako, kad su Putinu reikia draugauti, ar tų, kurie mano, kad reikia tokios politikos, kuri leistų atsikratyti diktatūrų“, – sako EP narė R. Juknevičienė.

Pranešėjo Rusijos klausimais Europos Parlamente EP nario Andriaus Kubiliaus nuomone, reikia analizuoti, kodėl net keturi svarbūs epizodai apie Rusiją per savaitę yra dėmesio centre.

„Ar mums EP pavyko pasiekti, kad visi pradeda geriau matyti tas Rusijos problemas, ar Putinas taip grubiai elgiasi, kad jo elgesys vienija Vakarus?“ – retoriškai klausė A. Kubilius.

Be Sovietų Sąjungos žlugimo 30-mečio minėjimo ir Sacharovo premijos įteikimo, taip pat buvo svarstyti ketinimai uždaryti organizaciją „Memorial“ bei Rusijos agresija prieš Ukrainą. Pastarasis klausimas jaudina daugelį tiek Lietuvoje, tiek visoje Europoje.

Klausiamas, ar karas intensyvės, A. Kubilius sakėsi matęs „sąmoningas Putino pastangas šantažuoti Vakarus“. Pasak parlamentaro, yra būtina reaguoti į sutelktas pajėgas, kaip ir būtina perspėti Kremlį, kad agresijos pasekmės bus liūdnos, o svarbiausia šių Kremliaus grasinimų mintis, kad NATO nebesvarstytų plėtros bei atšauktų savo kvietimus Ukrainai ir Sakartvelui, ko, pasak A. Kubiliaus Vakarai dažnai ir išsigąsta. Siūloma prie vieno stalo sodinti didžiausias NATO valstybes ir Rusiją, o tas bandymas kalbėtis primena tai, ką Vakarai bandė daryti su Hitleriu – sutaikinimą. 1938-ieji – Miunchenas, 1939-ieji – Molotovas-Ribenropas, po to Jalta. Anot politiko, pakeitus veikėjus ir valstybes galima rasti labai daug sąsajų.

„Jeigu atsisėdi prie stalo su Putinu ir pradėdi derėtis dėl NATO – tu jau esi įpainiotas į jo pinkles. Todėl atsakas, kurį ES gali duoti į Kremliaus šantažą, turi būti labai aiškus: integracija į ES Ukrainai turi būti žymiai labiau spartinama. Lygiai taip pat su NATO. Mano

nuomone, tai būtų geriausias Vakarų atsakas į visus Putino grasinimus,“ – sakė A. Kubilius.

R.Juknevičienė pritardama sakė, jog daug kur jau apie tai kalbėta, tačiau ar tai nėra per daug optimistiška ir ar tikrai kitoje pusėje neatsiras kitas „ribentropas“?

„Lietuvos vaidmuo galėtų būti ypatingai svarbus, o ir dabar daroma labai daug. Kalbama apie realią, ilgalaikę užsienio politiką – Lietuvai reikia burti koalicijas. Ir net jei galutinis tikslas – narystė ES ir NATO nėra greitai pasiekiamas, dabar būtų galima kalbėti apie integraciją į bendrąją ES rinką. Tą įmanoma padaryti, tam nėra institucinių kliūčių“, – svarstė A. Kubilius.

Europarlamentarai apžvelgė dar vieną svarbų šios savaitės įvykį – Rytų Partnerystės aukščiausio lygio susitikimą (angl. Summit), kuriame dalyvavo ES ir jos šalių narių vadovai bei Rytų Partnerystės šalių lyderiai. Pasak A. Kubiliaus, vadovaujančio Europos Parlamento EURONEST Parlamentinei Asamblėjai (PA), viena iš *Summito* patvirtintų iniciatyvų, vadinamoji „Trio strategija“. Dar 2019 metais ji buvo pasiūlyta EURONEST PA, bet pradžioje susilaukė nemažo pasipriešinimo, o dabar ją jau pripažįsta ir ES vadovai, neseniai atskiram pokalbiui į Briuselį pasikvietę Ukrainos, Moldovos, Sakartvelo premjerus.

EP nariai taip pat skyrė dėmesio politinei padėčiai Lietuvoje, kuri jiems atnešė nemažai nerimo, juolab, kad abu parlamentarai yra TS-LKD Prezidiumo nariai.

Pasak R. Juknevičienės, „kai aną trečiadienį pradėjo riedėti ši sniego gniūžtė, su visa viešąja erdve, atsidarius facebook’us ir internetus atrodė, kad dangus griūva.“

„Ministro pasakymas, jog prisiims atsakomybę, galbūt sustabdė tą nuo kalno besiritančią sniego gniūžtę“, – sakė R. Juknevičienė.

A.Kubilius, išpėjęs apie savo anglišką humorą ir kolegės paprašytas patikinti, kad tikrai nesiruošia grįžti į Premjero postą, pajuokavo, jog galbūt čia viskas buvo puikiai suplanuota, „nes jei gruodžio 8 d. tranzitas būtų sustojęs, visi rėktų apie didelius nuostolius“. „Gal tai buvo gudrus strateginis planas priversti opoziciją, Prezidentą ir visus kitus griežtai pasisakyti, kad turi būti nutrauktas tranzitas?“ – svarstė EP narys.

R.Juknevičienė šioje situacijoje palinkėjo Prezidentui iš tikrųjų tapti vienijančiu, jungiančiu, neskaldančiu ir nebeaštrinti padėties.

„Tuo labiau, kad Jūs pats atstovaudamas Lietuvai Vadovų Taryboje turėjote įdėti žymiai daugiau pastangų, kad tos ES sankcijos „Belkalij“ būtų įgyvendintos, to nebuvo. Nebepriekaištaukime vieni kitiems. Iš tikrųjų reikia daug ką padaryti. To žmonės laukia iš

mūsų,“ – kalbėjo EP narė.

Atsisveikindami Lietuvos atstovai Europos Parlamente linkėjo gražių Šv. Kalėdų.

„Niekas jų neatėmė ir neatims. Šventėm ir švęsim! Gerų Naujųjų Metų“, – sakė jie.

